

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

11 квітня 2019 р.

Київ

№ 45-рк

Про припинення дій,
що містять ознаки порушення
законодавства про захист
від недобросовісної конкуренції

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали справи № 127-26.4/94-16 за ознаками вчинення товариством з обмеженою відповідальністю «ВОГ РІТЕЙЛ» (далі – ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ», Товариство) (м. Луцьк, Волинська обл., ідентифікаційний код юридичної особи 37821544) порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, та подання про надання рекомендацій від 05.04.2019 № 127-26.4/94-16/135-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Порушення, передбачене статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.
- (2) Порушення вчинене шляхом використання позначення «есо» під час рекламування та просування палива моторного альтернативного «95есо+», у той час як у Товариства відсутні відповідні підтвердні документи, видані призначеним належним чином та акредитованим органом з оцінки відповідності, що займається екологічною сертифікацією, що може вплинути на наміри споживачів щодо придбання товару цього суб'єкта господарювання.

2. СТОРОНИ

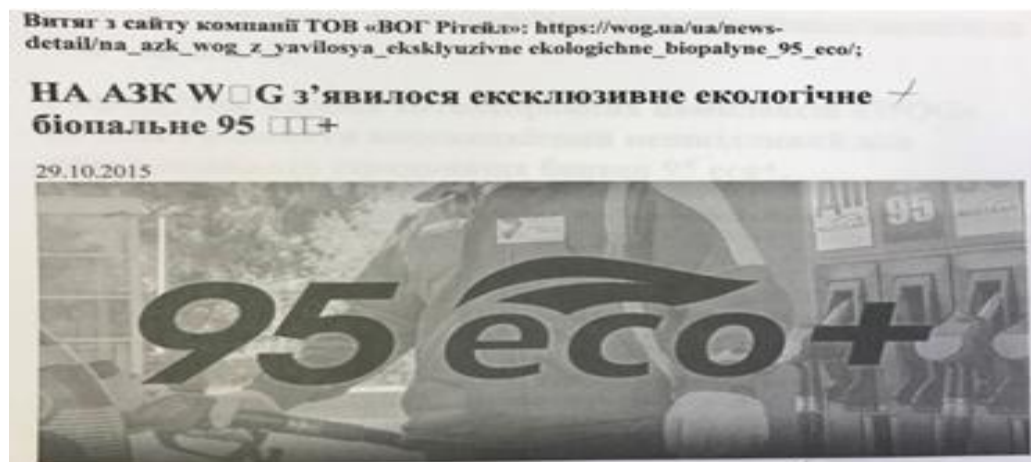
- (3) Заявниками у справі про порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції є:
- (4) громадянин України Кім Володимир Сергійович (м. Красноармійськ, Донецька обл.) (далі – Заявник 1);
- (5) громадянин України Івашко Євгеній Васильович (м. Луцьк, Волинська обл.) (далі – Заявник 2) (далі разом – Заявники).
- (6) Відповідачем у справі є ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» (м. Луцьк, Волинська обл., ідентифікаційний код юридичної особи 37821544). Основним видом діяльності Товариства, згідно з КВЕД 46.71, є оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами. Отже, Товариство є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (7) До Комітету надійшла заява Заявника 1 від 21.12.2015 б/н (зареєстрована в Комітеті 06.01.2016 за № 14-01/1-АМ) (далі – Заява 1) та заява Заявника 2 від 18.01.2016 б/н (зареєстрована в Комітеті 25.01.2016 за № 14-01/20-АМ) (далі – Заява 2) (далі разом – Заявники) про недобросовісну конкуренцію у діях ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом розміщення в рекламі інформації про те, що паливе «95eco+» є ексклюзивним, екологічним біопальним.
- (8) Розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 02.06.2016 № 09/137-р розпочато розгляд справи № 127-26.4/94-16 за ознаками вчинення ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (9) За інформацією, наданою Заявниками, у 2015 році в мережі АЗС WOG розпочався продаж палива «95eco+», який супроводжувався активною інформаційною кампанією, спрямованою на його популяризацію (реклама на телебаченні й радіо, у мережі Інтернет, зовнішня реклама тощо) (далі – Інформаційна компанія).
- (10) На думку Заявників, інформація, яку поширювало ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» у своїй Інформаційній кампанії, може містити ознаки такої, що вводить в оману.
- (11) Так, за інформацією, наявною в Комітеті, мережа АЗС WOG, у якій розпочався продаж палива «95eco+», належить ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ».
- (12) ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ», відповідно до інформації, розміщеної в ЄДРПОУ, зареєстроване 27.07.2011 Виконавчим комітетом Луцької міської ради. Основним видом діяльності Товариства, згідно з КВЕД 46.71, є оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами.
- (13) [...] [інформація з обмеженим доступом]
- (14) Відповідно до статті 1 Закону України «Про стандартизацію», технічні умови – нормативний документ, що встановлює технічні вимоги, яким повинна відповідати продукція, процес або послуга, та визначає процедури, за допомогою яких може бути встановлено, чи дотримані такі вимоги.
- (15) [...] [інформація з обмеженим доступом]

Фотокопія 1

- (16) Інформація про паливо «95eco+», що поширювалась на білбордах, була такого змісту: «Унікальне паливе WOG», нижче великим шрифтом зазначено «95eco+», меншим

шрифтом – «...в мережі АЗК WOG на всій території України. Деталі на www.wog.ua» (див. фотокопію 2).

Фотокопія 2

- (17) Крім інформації, зазначеної вище, подібна інформація розміщувалась також на інформаційних стендах безпосередньо в АЗС «WOG». Текст на стендах був ідентичний тексту, розміщеному на білбордах, лише виконаний у меншому масштабі (див. фотокопію 3)

Фотокопія 3

- (18) [...] [інформація з обмеженим доступом]

- (19) Отже, враховуючи викладене, ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» з метою інформування населення про новий вид продукту, який Товариство реалізує в мережі АЗС «WOG», та для підвищення його популяризації серед споживачів здійснювало заходи з рекламування.
- (20) [...] [інформація з обмеженим доступом]
- (21) Відповідно до статті 6 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» згідно із цим законом не можуть одержати правову охорону також позначення, які, зокрема, є оманливими або такими, що можуть ввести в оману щодо товару, послуги або особи, яка виробляє товар або надає послугу.
- (22) [...] [інформація з обмеженим доступом]
- (23) Виходячи з викладеного, Комітетом з'ясовано, що ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» здійснювало реалізацію палива, зокрема палива моторного альтернативного «95есо+», із жовтня 2015.
- (24) [...] [інформація з обмеженим доступом].

5. ЗАКОНОДАВСТВО, ЯКЕ РЕГУЛЮЄ ЕКОЛОГІЧНЕ МАРКУВАННЯ

- (25) Відповідно до частини сьомої статті 29 Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» (далі – Закон) забороняється при маркуванні продукції, яка не відповідає вимогам цього Закону, використовувати позначення з написами «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», слова з префіксом «біо» тощо.
- (26) Відповідно до пункту 35 Технічного регламенту з екологічного маркування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2011 № 529 (далі – Технічний регламент) (втратив чинність 17.01.2018, але діяв на момент використання ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» у рекламі позначення «есо»), для застосування екологічного маркування суб'єкт господарювання повинен пройти процедуру оцінки відповідності продукції встановленим екологічним критеріям в органі з екологічного маркування.
- (27) Технічним регламентом встановлено таке.
- (28) Екологічне маркування – коротко і точно сформульований напис, символ чи зображення, що наноситься на етикетку або пакування продукції чи наводиться у документації на продукцію, технічних бюлетенях, рекламних матеріалах з метою зазначення певної екологічної характеристики продукції, компонента або пакування. Відповідність продукції встановленим екологічним критеріям підтверджується сертифікатом екологічного маркування.
- (29) Екологічна сертифікація – процедура, під час якої визнаний в установленому порядку орган з екологічного маркування документально засвідчує відповідність продукції встановленим екологічним критеріям.
- (30) Орган з проведення оцінки відповідності продукції встановленим екологічним критеріям (орган з екологічного маркування) – незалежний від суб'єкта господарювання орган, який у своїй діяльності керується програмою екологічного маркування відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 14024 (ДСТУ ISO 14024 «Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування типу I. Принципи та методи»).
- (31) Отже, екологічна сертифікація, зокрема засвідчення відповідності продукції екологічним критеріям, здійснюється визнаним в установленому порядку органом з екологічного маркування. Відсутність належного факту встановлення відповідності продукції, що позиціонується як екологічна, екологічним критеріям дає підстави говорити про відсутність екологічної продукції.
- (32) Відповідно до Технічного регламенту, орган з екологічного маркування не може:

- бути розробником, виробником, постачальником, монтажником або прямо залученим до зазначених видів діяльності, а також власником, користувачем, утримувачем продукції, яку він оцінює, крім продукції для власного споживання;
 - бути представником суб'єкта господарювання;
 - провадити будь-який вид діяльності, що може вплинути на незалежність його експертизи або неупередженість щодо діяльності з екологічної сертифікації, до якої він залучений, зокрема, надання консультаційних послуг або порад суб'єктові господарювання, продукція якого заявлена на сертифікацію.
- (33) Для проведення процедури з оцінки відповідності орган з екологічного маркування повинен мати:
- методичку системи управління якістю, відповідно до якої проводиться оцінка відповідності;
 - методичку провадження діяльності органу з екологічного маркування, в якій визначаються його завдання, чисельність персоналу, необхідного для проведення процедури з оцінки відповідності, ступінь складності технології виробництва продукції і характер виробничого процесу (партія продукції або продукція, що випускається серіями);
 - необхідну матеріально-технічну базу для забезпечення виконання завдань з проведення оцінки відповідності.
- (34) Персонал органу з екологічного маркування повинен мати необхідну освіту, підготовку, досвід у виконанні завдань з проведення оцінки відповідності та навички складання відповідних звітів.
- (35) Відповідно до статті 1 Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності», акредитація органів з оцінки відповідності (далі – Акредитація) – засвідчення національним органом України з акредитації того, що орган з оцінки відповідності відповідає вимогам національних стандартів, гармонізованих з відповідними міжнародними та європейськими стандартами, та у разі необхідності будь-яким додатковим вимогам щодо акредитації у відповідних сферах для провадження визначеної діяльності з оцінки відповідності.
- (36) Відповідно до статті 6 Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» акредитація здійснюється національним органом України з акредитації.
- (37) У зв'язку з викладеним, Комітет для з'ясування питання, чи є в Україні органи з екологічного маркування, які уповноважені на проведення екологічної сертифікації, надіслав лист до Національного агентства з акредитації України.
- (38) Наказом Міністерства економіки України від 04.01.2002 № 5 було утворено Національне агентство з акредитації України та затверджено Положення про Національне агентство з акредитації України.
- (39) За повідомленням Національного агентства з акредитації України, встановлено, що з 16.07.2013 по 26.09.2016 в Україні немає жодного акредитованого органу з оцінки відповідності.
- (40) За наявною в Комітеті інформацією, лише 11.10.2017 Національним агентством з акредитації України було надано Атестат про акредитацію всеукраїнській громадській організації «Жива Планета».
- (41) Відповідно до статей 1, 24, 33 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» визначаються правові та організаційні засади здійснення добровільної оцінки відповідності, зокрема добровільна оцінка відповідності здійснюється органом з оцінки відповідності, що призначається центральним органом виконавчої влади та оцінка відповідності якого здійснюється національним органом України з акредитації. Попередня редакція вказаного Закону, що врегулював аналогічні питання, а саме

Закону України «Про технічні регламенти та процедури оцінки відповідності», статті 1 та 28, також визначав необхідність призначення та акредитації органу з оцінки відповідності.

- (42) Пункт 3 Технічного регламенту встановлює, що орган з екологічного маркування, що є органом з проведення оцінки відповідності продукції встановленим екологічним критеріям, має бути визнаний в установленому порядку. Відповідно до пункту 1 статті 1 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» додержання вимог технічного регламенту є обов'язковим та органи з оцінки відповідності, що виконують свої завдання з оцінки відповідності згідно з відповідними технічними регламентами, призначаються центральним органом виконавчої влади.
- (43) Окремо зазначаємо, що національний стандарт України ДСТУ ISO 14024:2002 Екологічне маркування 1 типу є документом, який детально прописує принципи та методи, за якими орган з оцінки відповідності має проводити оцінку відповідності продукції на відповідність вимогам екологічних критеріїв. Цей документ не визначає порядку призначення та акредитації органу з оцінки відповідності, оскільки такий порядок визначається Законом України «Про технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» та постановою Кабінету Міністрів України № 529 від 18 травня 2011 року і потреба в такому нормативно-правовому дублюванні відсутня.
- (44) Також звертаємо увагу на те, що згідно зі стандартом ISO/IEC 17065:2012 Вимоги до органів, що сертифікують продукцію, процеси, послуги, встановлено перелік критеріїв для органів сертифікації (зокрема, вимоги до структури, вимоги до персоналу, вимоги зовнішніх ресурсів, вимоги до процесу оцінювання, аналізування та прийняття рішення щодо сертифікації). Окремо у вступі до цього документа зазначено, що цей міжнародний стандарт можна використовувати як документ критеріїв для акредитації або призначення органами державної влади. Отже, у самих стандартах згадується про необхідність акредитації та призначення органами державної влади органів з оцінки відповідності.
- (45) Назва та характеристики товару впливають на намір споживача щодо його придбання, дозволяють відрізнити один товар від іншого та забезпечують можливість споживачу зробити свій свідомий і компетентний вибір.
- (46) Обираючи серед аналогічних товарів, пересічний покупець сподівається отримати такий продукт, який відповідає його потребам, керуючись інформацією, заявленою виробником, зокрема, про те, що зазначений продукт відповідає критеріям екологічного маркування.
- (47) З огляду на викладене, Комітетом встановлено, що ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» у рекламі палива моторного альтернативного «95есо+» поширювало неправдиві відомості, зокрема, у вигляді використання у своїй господарській діяльності позначення есо під час рекламування та просування палива моторного альтернативного «95есо+», у той час як у Товариства будь-які дозволи чи підтвердні документи, надані державними органами, наділеними відповідною компетенцією, на використання позначення «есо» у назві пального «95есо+», яке реалізує ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ», відсутні.

6. ВИСНОВКИ

- (48) Отже, ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» використовувало напис «ЕСО», не маючи належних дозвільних документів, які видані уповноваженими на те органами. Отже, зазначена інформація є неправдивою.
- (49) Ринок виробництва та реалізації палива є конкурентним.
- (50) За наявною в Комітеті інформацією, не всі суб'єкти господарювання під час реалізації своєї продукції, зокрема палива, використовують такий напис, як «ЕСО». Отже,

Товариство може отримати неправомірні переваги в конкуренції порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які не використовують таке позначення.

- (51) [...] [інформація з обмеженим доступом]
- (52) Отже, на квітень 2019 року ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» не використовує у своїй господарській діяльності позначення «есо» під час рекламування та просування палива моторного альтернативного «95есо+».
- (53) Відповідно до частини першої статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (54) Отже, дії ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» щодо використання позначень «ЕСО» обраним способом можуть містити ознаки порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що може ввести в оману споживачів.

Враховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Антимонопольний комітет України надає товариству з обмеженою відповідальністю «ВОГ РІТЕЙЛ» (м. Луцьк, Волинська обл.) такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Усунути причини виникнення порушення у вигляді поширення товариством з обмеженою відповідальністю «ВОГ РІТЕЙЛ», під час рекламування та просування палива моторного альтернативного, напису «95есо+» з позначенням «есо», яке містить ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, та утриматися від вчинення подібних дій у подальшому.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про вжиті заходи, результати розгляду цих рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у десятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, розпочате провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Головуючий –
перший заступник Голови Комітету –
державний уповноважений

М. НІЖНИК